

Innspill om brukerinteresser i utredningsområdet for utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark fra arbeidsgruppa for forskning og utdanning

I juni 2019 opprettet Sysselmannen på Svalbard en arbeidsgruppe for forskning og utdanning i forbindelse med arbeid med forvaltnings- og verneplaner. Arbeidsgruppa ledes av Svalbard Science Forum (SSF) og består av Norsk Polarinstitutt (NP), Universitetscenteret på Svalbard (UNIS), Svalbard Arctic Earth Observing System (SIOS), og Arctic and Antarctic Research Institute (AARI).

Arbeidsgruppa skulle i første omgang gi innspill i tre prosesser, Forvaltningsplan for Sentral-Spitsbergen, utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark og vurdering av styrket vern av Nedre Adventdalen. I februar 2020 ble arbeidet med Forvaltningsplan for Sentral-Spitsbergen og vern av nedre Adventdalen satt på vent og arbeidsgruppa ble bedt om å prioritere arbeidet med utvidelsen av Nordenskiöld Land nasjonalpark ved å gi en oversikt over aktivitet i det aktuelle utredningsområdet.

Forsknings- og utdanningsaktiviteten som er beskrevet i dette innspillet er basert på følgende:

- UNIS sin feltaktivitet rundt Longyearbyen og forvaltningsområdet 10 er basert på HMS-rapporteringer i 2018 og 2019
- Svalbard Science Forums Research in Svalbard-prosjektportal
- SIOS sin observasjonsfasilitetskatalog
- Norsk Polarinstituttts innsatsområder gjennom sentrale forsknings- og overvåkningsprogram

Det er noen utfordringer knyttet til sammenstillingen av aktivitet i området hvor det i hovedsak ikke er krav om å registrere aktivitet. Noen prosjekt og feltoppdrag kan ha blitt regnet med mer enn én gang, eller motsatt - at aktiviteten ikke er registrert noe sted. Det er derfor knyttet usikkerhet til den totale aktiviteten i dette området.

Generelt

Det er viktig å legge til rette for og styrke forskning-, overvåkning-, og utdanningsvirksomhet da dette er et av kjerneområdene for aktivitet på Svalbard. Tilgang til utvidelsesområdet for Nordenskiöld Land nasjonalpark er, grunnet sin geografiske nærhet til Longyearbyen og gode isforhold i Van Mijenfjorden på vinterstid, spesielt viktig for UNIS sin utdanningsvirksomhet og når det gjelder forskning relatert til sjøis.

Ferdselsrestriksjoner som begrenser forsknings-, overvåknings- og utdanningsvirksomhet vil kunne føre til at medlemmene av arbeidsgruppa ikke vil kunne oppfylle sitt samfunnsoppdrag.

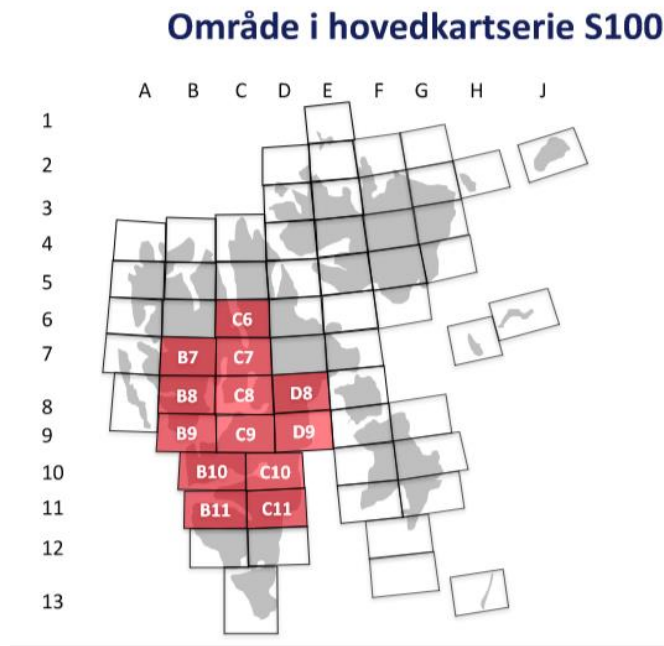
UNIS er den største vitenskapelige institusjonen på Svalbard, og spiller en sentral rolle i det internasjonale vitenskapsmiljøet. UNIS bidrar til vesentlig norsk tilstedeværelse på Svalbard.

Det er et fastsatt nasjonalt mål at UNIS skal videreutvikles som en unik institusjon for universitetsstudier og forskning på Svalbard, med et fagtilbud og forskningsaktivitet som tar utgangspunkt i de naturgitte fortrinn som beliggenheten gir. Utredningsområdet for utvidelsen av Nordenskiöld Land nasjonalpark er et av de viktigste områdene for feltarbeid i ulik kursaktivitet og det må legges til rette for at virksomheten og aktivitetsnivået opprettholdes også i fremtiden.

Norsk Polarinstitutt er den sentrale statsinstitusjonen for kartlegging, miljøovervåking og forvaltningsrettet forskning på Svalbard.

Universitetscenteret på Svalbard (UNIS)

UNIS deler inn sin aktivitet i hovedkartserie S100. Samlet feltaktivitet i området vist med rødt i figur 1 utgjør i gjennomsnitt for årene 2018 og 2019 om lag 7 500 persondøgn, dette tilsvarer tre fjerdedeler av UNIS sin samlede aktivitet på hele Svalbard. Årlig er det i gjennomsnitt om lag 430 turer med 17 personer per tur og en varighet på to dager.

Figur 1 Område for UNIS sin aktivitet

Aktivitet i utredningsområdet utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark gjelder i hovedsak for kartutsnitt B10 og C10, området rundt og i Van Mijenfjorden.

Kart	Gjennomsnitt antall persondøgn	Antall turer	Skuter	til fots	båt/skip
B10	350	22	348	48	267
C10	894	46	1714	57	10

Tabell 1 Oversikt over antall persondøgn, antall turer og transportmåte i utredningsområdet i 2018 -2019

UNIS bruker i hovedsak B10 og C10 til undervisningsformål og betyr mye for UNIS sin utdanningsvirksomhet. UNIS har størst aktivitet i nærområdet rundt Longyearbyen og i Van Mijenfjorden.

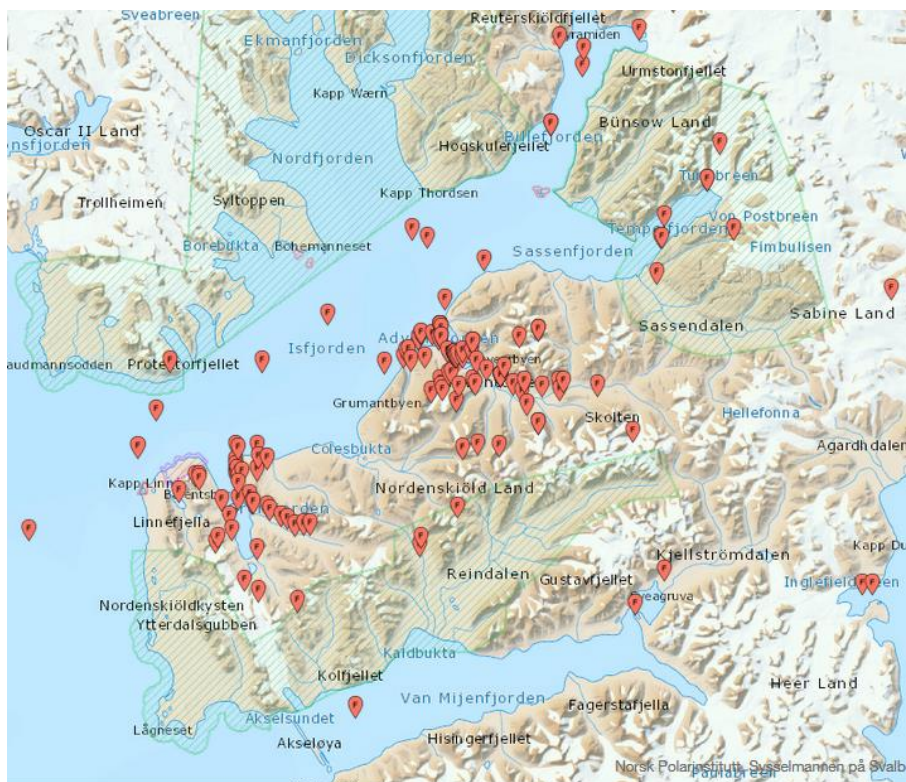
Svalbard Science Forum

Feltaktivitet er basert på prosjektregistreringer i Research in Svalbard-prosjektportal. Denne registreringen er ikke obligatorisk og dekker ikke all aktivitet. Dersom man må søke om tillatelse til gjennomføring av feltarbeid eller fått prosjektfinansiering fra Svalbard Science Forum, Norges Forskningsråd eller gjennom Svalbard Miljøvernfond er dette registreringspliktig. Det er grunn til å anta at reell feltaktivitet kan være opptil dobbelt så stor sammenliknet med tallene vi kan trekke ut fra Research in Svalbard-prosjektportal. Registreringene i denne oversikten kan også være registrert i UNIS og NPs aktivitet.

Merk også at det ikke er mulig, i dagens portal, å avgrense søk for spesifikke geografiske områder. Antall prosjekt, feltarbeid og installasjoner i tabellen gjelder for hele Svalbard, mens kartutsnittene under indikerer hvor prosjektene er gjennomført eller planlagt gjennomført. Det er tatt utgangspunkt i prosjektaktivitet i 2019 og året er delt opp i følgende tre tidsperioder for å belyse ulik aktivitet ved ulike tider av året. 1. januar til 17. mai er vintersesong. 18. mai til 15. september er sommersesong og 16. september til 31. desember er høstsesong.

2019	Prosjekt	Feltarbeid	Installasjoner
1.1.-17.5. vintersesong	200	348	73
18.5.-15.9. sommersesong	325	740	73
16.09-31.12 høstsesong	159	279	55

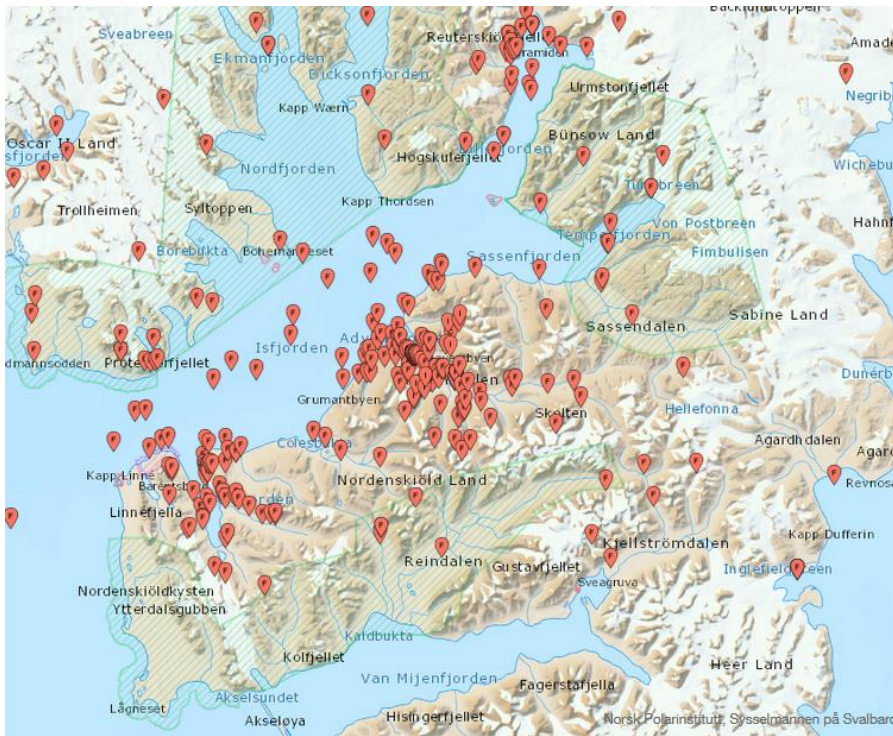
Tabell 2 Oversikt over feltaktivitet i 2019. Kilde: Research in Svalbard

Figur 2 1. januar til 17. mai. Vinterseong feltarbeid, antall 348

Figur 3 1. januar til 17. mai. Vinterseong, installasjoner, antall 73

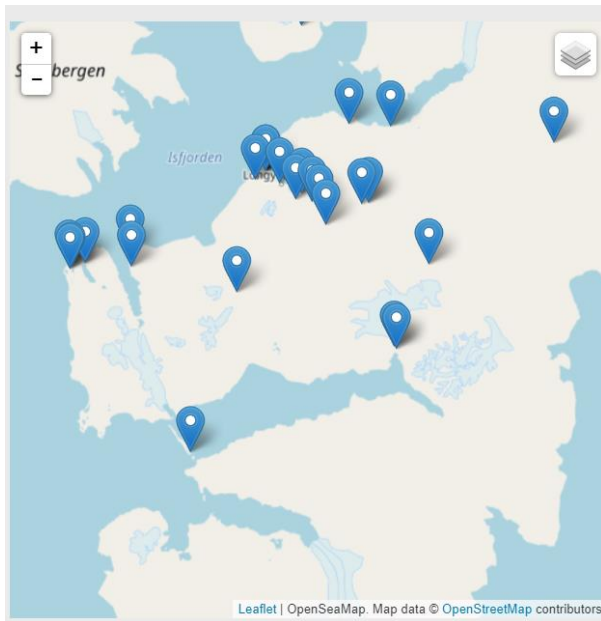
Figur 4 18. mai til 15. september. Feltarbeid, antall 740

Figur 5 16. september til 31. desember. Høstsesong, feltarbeid, antall 279

SIOS

De fleste internasjonale SIOS partnerene har sin hovedaktivitet utenfor det aktuelle utredningsområdet. SIOS har utarbeidet en observasjonsfasilitetskatalog, lenke: <https://sios-svalbard.org/sios-ri-catalogue> hvor man finner oversikt over ulike installasjoner som samler SIOS-data, somværestasjoner og andre vitenskapelige instrumenter. Denne katalogen er per i dag ikke fullstendig, men det jobbes med å gjøre dette til en fullstendig oversikt over observasjonsfasiliteter i SIOS nettverket.

Figur 6 SIOS observasjonsfasiliteter i det aktuelle området, per 29.05.2020.

Når det gjelder området rundt Lånnesflya, Kapp Martin, Diabaspynten og nordover Nordenskiöldkysten er dette et viktig område for Universitetet i Gröningen hvor feltarbeid på gress, vegetasjon og isbjørn gjennomføres årlig. I forbindelse med dette arbeidet ønsker universitetet at et tårn som står i området (N77 46.266 E13 43.595) skal bevares og fortsette å være tilgjengelig for bruk av forskere. Det er også viktig å legge til rette for, og opprettholde muligheten for å kunne ferdes på snøskuter gjennom nasjonalparkene for å sikre tilgangen til Hornsund også om vinteren.

Norsk Polarinstitutt

I [Kunnskapssammenstillingen i forbindelse med utvidelse av Nordenskiöld Land nasjonalpark](#) (NP, 2019) fremgår kunnskap om naturverdier i området som bl.a. er fremskaffet gjennom forskning og overvåking gjennom mange år. NP driver forskning og overvåking på både arts-, bestands- og økosystemnivå i dette området per i dag, og det er av vesentlig betydning at instituttets mulighet til å drive forskning og overvåking opprettholdes og styrkes fremover. Dette gjelder både for aktivitet med forskere og annet personell, samt mulighet til å sette ut midlertidige installasjoner (lyttebokser, temperaturloggere, merking av vegetasjonsmoduler, kamera mm.). For sjøfugl drives det tellinger hvert 10. år for en del arter, og ismåke overvåkes årlig i området. NP driver videre forskning og overvåking på isbjørn, hvalross, ringsel, steinkobbe, hvithval, storkobbe, svalbardrein, fjellrev, svalbardrype, vegetasjon og isbreer i området. Van Mijenfjorden er også aktuell for forskning på

lavere trofiske nivå fremover. Naturmangfoldet på Svalbard er i endring, og det stiller større krav til at grunnlagsdata oppdateres samt ytterligere kunnskap om sammenhenger i økosystemene.